

## **ВИКОРИСТАННЯ МЕНТАЛЬНИХ КАРТ В ДИСТАНЦІЙНІЙ ОСВІТІ**

**Міщенко М.М., Петутіна О.О.**

*Національний технічний університет  
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Відчутних змін вища освіта не лише в Україні, а й у всьому світі зазнала через пандемію COVID-19. Ці зміни як негативні (шок від різкого виходу з оффлайн викладання і переходу в онлайн, складності переформатування матеріалу для подачі студентам, відсутність платформ для роботи з великими аудиторіями тощо), так і позитивні. Адже зараз вже можна з упевненістю сказати, що завдяки мобілізації і викладацьких, і програмістських зусиль було створено відповідні платформи, в освіту впроваджено нові технічні засоби навчання. Для України виклики на закінчено, адже дистанційна освіта змушена продовжуватися через воєнні події на українській території.

Візуалізація стала важливим аспектом сучасної освіти. Раціональна обробка інформації доповнилася графічним оформленням, чим було спрощено подачу матеріалу в дистанційному форматі. В принципі, перевага візуальної інформації зумовлена не лише зовнішніми обставинами (як пандемія), але також і особливостями мислення сучасної молоді, яка здатна до швидкого перемикавання уваги, швидкої обробки інформації. Але інформація сприймається не скільки лінійно та однородно, як це було років 50 тому, не книжковими текстами, а більше і легше графічним способом.

Одним із способів візуалізації навчального матеріалу є ментальні карти (mind-mapping, або інтелект-карти), які, по суті, є схематизацією процесу мислення. Схеми структурують, класифікують думки, ідеї. Сфера використання карт – не лише освіта, а й бізнес, організація будь-якого робочого процесу, вирішення конкретних завдань, написання публікацій тощо.

Важлива позитивна риса ментальних карт – це наочне представлення й узагальнення великих об'ємів інформації. Записи робляться не лінійно, а по колу. Залучається асоціативне мислення, потреба визначення ключових слів, понять. Таке мислення «колом» од центру до периферії полягає в основі систематизуючого прийому ментальних карт. Такі систематизовані візуальні форми подачі базуються на смислових, причинно-наслідкових та асоціативних зв'язках теми, що розглядається.

Можливе подання лекційного матеріалу у вигляді ментальних карт в відео-конференціях дозволяє утримати увагу студента на темі розмови. Це чудовий аналог звичайних презентацій. Також це корисна вправа для самостійного опрацювання матеріалу студентами, адже це наступний етап сприйняття теми, після звичайного «прочитав», «зрозумів» – «систематизував». Існує багато застосунків та програм для створення ментальних карт, це Mindomo, Mentimeter, MindMeister, Mapul та ін. І напевно в майбутньому освіта відмовиться від користі та зручності ментальних карт, і комп'ютерної візуалізації подачі матеріалу взагалі. Тепер це є частиною нашого життя.